

A HTMT HÍREI

Megjelent: Nyelvi kirakós Kárpátaljáról. Történeti és politikai dimenziók (1867-2019) c. kötet

Megjelent Fedinec Csilla, a Társadalomtudományi Kutatóközpont, Kisebbségkutató Intézet munkatársának és Csernicskó István, a Rákóczi-főiskola rektorának: Nyelvi kirakós Kárpátaljáról. Történeti és politikai dimenziók (1867-2019) c. kötete. [...] Kárpátalja nem a világ közepe, ahogyan hinni szeretnénk, hanem annak a világnak a pereme, amelyik a nem egészen 13 ezer négyzetkilométeres kis hazát birtokolta a 19. század utolsó harmadától – a 682 ezer négyzetkilométeres Osztrák–Magyar Monarchia, a 140 ezer négyzetkilométeres első és második Csehszlovák Köztársaság, a második világháború alatt a 172 ezer négyzetkilométeres Magyar Királyság, majd a 22,4 millió négyzetkilométeres Szovjetunió és végül a 600 ezer négyzetkilométeres Ukrajna. Mítosz, hogy több mint százféle nemzetiség képviselői élnek itt...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Jegybank: Legfeljebb hat évre lehet kölcsönt felvenni

Azoknak a polgároknak, akik jövőre készpénzhitelt vagy fogyasztói kölcsönt szeretnének felvenni, szem előtt kell tartaniuk, hogy kölcsönt legfeljebb hat évig tartó konstrukcióban kaphatnak – tudatta a Politika a szerbiai jegybank előírásaira hivatkozva, melyek változása nem várható, függetlenül attól, hogy milyen hatással lesz az ország gazdaságára a világjárványnak. A 2018 decemberében elfogadott előírások szerint a tavaly jóváhagyott hiteleket nyolc év alatt kell törleszteni, az idén felvetteket hét év alatt, míg a 2021-ben folyósított kölcsönöket hat év alatt...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Vajdasági nagyberuházások a 2021-es köztársasági költségvetésben

Elfogadta a tartományi kormány a 2021-re tervezett, vajdasági költségvetésről szóló javaslatot. A tervezett összeg 75,2 milliárd dinár. [...] Egyetemi Kulturális központ létesítése Újvidéken, a csúrgi Lelki betegek otthonának, a Hertelendy-kastélynak, továbbá a Szabadkai Népszínház épületének a felújítása, egészségügyi intézmények fejlesztése és felszerelése is szerepel Vajdaság Autonóm Tartomány 2021-es költségvetésének tervezetében, írja összefoglalójában a 021.rs portál. [...] Január elsejétől 5,9 százalékkal nőnek a nyugdíjak és 6,6 százalékkal a minimálbér és a közszféra fizetései is emelkednek majd – mondta Siniša Mali pénzügyminiszter. A pénzügyminiszter kiemelte, hogy a nagyberuházásokra mintegy 330 milliárd dinárt költenek majd, ami a GDP 5,5 százalékát teszi ki. A Vajdasági Magyar Szövetség nevében Újhelyi Ákos szólalt fel a 2021-es költségvetés vitájában. Öröndetesnek tartja, hogy számos vajdasági fejlesztés is bekerült a költségvetésbe. A Szabadkai Népszínház felújítása része a kormányprogramnak, és várhatóan 2021-ben befejeződik majd. 2021-ben átadják a palicsi wellness központot, várható a Szabadka–Szeged és a Szabadka–Baja vasútvonalak fejlesztése...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Szerbiában ott „tisztá” a levegő, ahol nincs adat a szuszpendált részecskék koncentrációjáról

Vajdaságban csak Újvidéken, Nagyikindán, Nagybecskerekén, Szabadkán, Zomborban, Beocsinban, Mitrovicán és Pancsován vannak hiteles adatok a levegő minőségéről, a többi település nem szerepel a mérőállomás hálózatában. A tapasztalatok viszont azt mutatják, hogy akkor jelentkezik nagyobb szennyezettség, amikor megnő a szuszpendált részecskék – a por, korom és füst keverékének – koncentrációja, ami rendkívül káros az egészségre. Az óbecsei Egészség ház tudógyógyásza, dr. Dejana Dudvarski szerint az utóbbi öt évben jelentősen megnőtt Óbecsén a tüdőrákosok száma, és hasonló a helyzet másutt is a régióban. Az önkormányzat nem vezeti a környezetszennyezők helyi nyilvántartását. [...] Óbecsén sem, ezért arról sincsenek adatok, hogy mivel és mennyire szennyezik a levegőt a helyi vállalatok. Az önkormányzat 300 cégnek postázott ki egy erre vonatkozó kérdőívet, amit március 30-áig kellett volna visszaküldeniük, de eddig csak 16-ot kaptak vissza. [...] Dejan Vuković, a Toplana Közvállalat igazgatója szerint az elmúlt öt évben 76 családi házat kapcsoltak le végleg vagy ideiglenesen a központi fűtés rendszerről, és mintegy 300 háztartás maradt az ügyfelük...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Lefestették az összefirkált magyar helységnévtábla szerb feliratát is

Délvidék szerte hetek óta folyik a magyar helységnévtáblák ellen folyó hadjárat, amelynek ezidáig egyedüli áldozatai a magyar feliratok voltak. Csak az utóbbi hetekben lefestették, Szikics, Cserepes, Bajsa, Bocsár, Ilonafalu és Drea táblákat. Sőt, a Drea

feliratot mind a 4 táblán legalább háromszor lefestették néhány nap leforgása alatt, miután azt több esetben is letisztították a sovinszta támadások után. Mostanra odáig jutott a helyzet, hogy a folyamatos provokációra válasz is érkezett és a hetek óta megrongáltan és lefestetten álló Drea táblán a Mileševo szerb feliratot is megrongálták...” Forrás: Delhir.info: [teljes cikk >](#)

A Kerülj Be Ifjúsági Közösségi Tér első irodalmi pályázatának díjátadója

A Kerülj Be Ifjúsági Közösségi Tér első irodalmi pályázatának díjátadóján mi is ott voltunk. Az Írd ki magadból! címet viselő felhívás három izgalmas kategóriában, a horror, a krimi és a fantasy témakörében várta a munkákat, melyeket egy háromtagú bizottság értékelt. Fodor András indította az elemzést, s elmondta, műfajilag meglehetősen színes volt a felhozatal, minden kategóriában érkezett be szöveg, a legkevesebb a fantasy volt. A három dobogós írás mellé egy különdíjast is kihirdettek...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Interjú: Gyermekfejlesztés mosolygós környezetben

Péterrévén megnyitotta kapuit a Tanoda Fejlesztő Központ. Logopédus- és pszichológusszolgáltatásokkal, mozgáskoordináció, illetve tematikus komplex fejlesztéssel várja a gyerekeket, tiniket dr. Kulcsár Sarolta vállalkozása. A közeljövőben meseterápiák is lesznek, a téli szünetre pedig fejlesztő héttel készülnek. [...] Miután diplomáztam, beiratkoztam a doktori képzésre az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karán, 2019. december 5-én védtem meg a doktori értekezésemet, miközben nagyon gyakran tartottam továbbképzéseket pedagógusoknak. Nagyon gyorsan kiderült, hogy logopédusból nem lesz elegendő egy személy, nagyon sokan megkerestek ugyanis bennünket, az időpontok egy pillanat alatt beteltek. Alig két hónap alatt félszáz gyereket idevonzottál? Nem tudom, hogy ennek örülni kell-e, vagy sem... Vállalkozói szempontból minden bizonnyal jó hír, de hogy ennyi gyermek szorul fejlesztésre!...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Átadták a Szirmai Károly Irodalmi Díjat Jódal Rózsának

Jódal Rózsa szerdán vette át a Szirmai Károly Irodalmi Díjat Az éjszaka megérintése című kötetéért. A díjátadóra ezúttal Újvidéken a Magyar Szó épületének negyedik emeleti tanácstermében került sor. Az elismerést Temerin és Verbász község közösen alapította még 1975-ben, és minden évben egy kiemelkedő vajdasági prózaíró kaphatja meg. A díj történetében még nem volt olyan, hogy ilyen szűk körben kelljen átadni – mondta Bordás Győző, a zsűri tagja. Ezt követően ismertette azon személyek névsorát, akik már részesültek a díjban, amelyet évenként felváltva kap magyar és szerb szerző. A zsűritag elmondta, hogy a harmincnégy elbeszélést tartalmazó kötet Jódal Rózsa változatos életművének utóbbi öt évtizedében keletkezett novellatermésébe nyújt betekintést. Az éjszaka megérintése egy igazán érdekes kötet, ugyanis mintegy 50 év munkájának a keresztmetszete, amely tavaly, az író 80. születésnapja alkalmából jelent meg...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Átadták a Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjat a vajdaságiaknak

Magyarország miniszterelnöke Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjat adományozott a nagybecskereki Petőfi Magyar Művelődési Egyesületnek hét és fél évtizedes tevékenysége elismeréséül, amellyel kiemelkedő szerepet vállalt a magyar nemzeti értékek megőrzésében és továbbadásában. Az 1945-ben alakult egyesület gazdag könyvtárral rendelkezik, az irodalom ápolása és népszerűsítése terén is mindig aktív volt. [...] Ágoston András vajdasági magyar jogász, újságíró és politikus a külhoni magyarság érdekében végzett több évtizedes munkássága elismeréséül részesült a külhoni magyarságért Díjban...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Magyar Diákok Egyesülete – online fogadóóra

A Magyar Diákok Egyesülete (MDE-VUS) a távoktatás ideje alatt is az egyetemi hallgatók rendelkezésére áll. Minden hónapban az online térben legalább kétszer összeülnek beszélgetni és tapasztalatot cserélni, és a terveik szerint a végzős diákoknak online fogadóórát is tartanak majd. Az MDE-VUS mintegy 2.500 Ausztriában tanuló, vagy a jövőben tanulni szándékozó fiatalnak kínál rendszeresen programokat – jelenleg ez az online térben zajlik és hasznos, aktuális információkkal szolgál az egyetemistáknak a tanulmányaik szervezéséhez is...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kórházi együttműködés Bécsújhely-Sopron között

A cseh és szlovák partnerséget követően Magyarországgal kezd egészségügyi együttműködést Alsó-Ausztria tartománya. A HEAL NOW nevű INTERREG-projekt az első, egészségügyi tárgyú határon átnyúló együttműködés Ausztria és Magyarország között. A

kooperáció előnyeit az osztrák és magyar páciensek egyaránt élvezhetik majd – többek között a Bécsújhelyi Tartományi Klinika/Landesklinikum Wiener Neustadt és a Soproni Gyógyközpont intézményi szintű összekapcsolódása révén. Ennek során Bécsújhelyen is üzembe helyeznek egy digitális szövetminta-vizsgáló eszközt, amilyen már a soproni kórházban is működik. A modern technológiai támogatás és a telekonzultáció lehetősége a soproni és bécsújhelyi szakemberek között jelentősen gyorsíthatja és pontosabbá is teheti a szövettani minták értékelését, emellett pedig segítheti az orvosokat a daganatos megbetegedések korai felismerésében...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: 60 éves a Kismartoni egyházmegye

Az ORF „Ünnepnap dokumentáció” című sorozatában kedden Szűz Mária szeplőtelen fogantatása napján mutatja be a 60 éves Kismartoni Püspökség – a katolikus egyház Burgenlandban című dokumentációs filmjét. A film bemutatja a kismartoni püspökség létrejövését és 60 éves történelmét. [...] 1960 augusztus 15-én ismerte el az osztrák katolikus egyház a burgenlandi püspökséget a „Magna Quae” bulla-ban való bejegyzés által. A kismartoni püspökség jelenleg 172 plébániáért és 300 munkatársért felelős. Pál László püspöki vikárius a dokumentációról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Rétfalusi emlékek az eszéki magyar napokról

Az eszék-rétfalusi Népkör Magyar Kultúregyesület a hétfvégén kiállítást rendezett legnagyobb rendezvényéről, az eszéki magyar napról. A tárlat az eseményt az elmúlt években készült képeken keresztül mutatta be. A nagy múltra visszatekintő eszék-rétfalusi szervezet 1946-ban alakult meg. A szervezet az évek során az eszéki magyarság közéletének meghatározó tényezőjévé vált. Legnagyobb rendezvényük a Magyar Nap, amelyre 1998 óta ez idáig minden évben sort kerítettek. [...] A Népkör Magyar Kultúregyesület működését Eszék város, a zágrábi Kisebbségi Tanács és a Bethlen Gábor Alap támogatja...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

MMÖNK 2021 költségvetésének megvitatása, és a többségi választási rendszer támogatása

A Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK) Tanácsának a Zoom online platformon megtartott hétfői ülésén első olvasatban elfogadták az MMÖNK 2021-es költségvetését, döntöttek a kulturális minisztérium közvetlen felhívására kiírt összeg felosztásáról, elhalasztották az MNMI költségvetésének jóváhagyását, illetve az egyszerű, többségi választási rendszer mellett döntöttek. [...] Ugyanakkor elkülönített könyvelés folyik a magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 2021–2024 esetében is. A szlovén projektek elszámolása más módszeren alapul, mint a Magyarországról érkező támogatásoké: az MMÖNK a megvalósított programok költségét előfinanszírozza, majd követelés kiállításával ezeket visszaigényli az illetékes minisztériumoktól. Az MMÖNK így 695.700 euró bevétellel és 1,4 millió euró kiadással számol 2021 során. [...] Végül a tanács 11 igennel, 3 tartózkodással és 2 ellenszavazattal úgy döntött az országgyűlési választásokról szóló törvény módosítását illetően, azt javasolják, a nemzetiségi képviselőt az egyszerű, egykörös, többségi rendszer alapján válasszák meg az eddig érvényben lévő pontozásos Borda-módszer helyett...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

Ásatások a magyar-szlovén villamos távvezeték nyomvonalán

Évekkel ezelőtt az autópálya építésekor is rengeteg lelet került elő a földből, most pedig a Szlovéniát és Magyarországot összekötő villamos távvezeték nyomvonalán bukkantak 2–3 ezer éves régészeti leletekre Pincénél, illetve Ormosd közelében. A Pincénél folyó ásatások vezetője, Primož Predan régész elmondása szerint 2.000 és 3.000 éves leleteket is találtak, a szlovén–magyar villamoshálózat összekapcsolásánál. A régészeti ásatásokat a Slovenska Bistrica-i PJP vállalat végzi, a feltárt anyagot pedig tisztítás után átadják majd a területileg illetékes muraszombati múzeumnak. A lelőhely az archeológus szerint igen gazdag, a fényképek készítése napján például egy római korból, az úgynevezett „Terra sigillata” kategóriába tartozó anyagedény darabjait találták meg, amelynek a korát a régész 1.800–1.900 évre becsüli. A „Terra sigillata” egyébként régészeti kifejezés, és ipari szinten az Itáliában és Galliában készített asztali agyagedényeket jelöli. Egy másik helyszínen, Ormosd mellett – szintén a távvezeték nyomvonalán – a régészek egy római kori agyagégető kemencét találtak...” Forrás: Nepujtag.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Aláírták a cernavodai atomerőmű bővítéséről szóló megállapodást

Aláírták szerdán Virgil Popescu román gazdasági miniszter és Adrian Zuckerman bukaresti amerikai nagykövet jelenlétében a román–amerikai kormányközi megállapodást a cernavodai atomerőmű bővítéséről, amelyről a felek már októberben megállapodtak.

Románia amerikai támogatással építené meg a cernavodai atomerőmű 3-as és 4-es blokkját, emellett felújítanák az 1-es blokkot. Az atomerőműnek jelenleg az 1-es és 2-es blokkja működik, és ezek együttesen termelik Románia villamos energiájának mintegy 20 százalékát...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Végleges választási eredmények

Öt politikai alakulat jutott be a parlamentbe a Központi Választási Iroda (BEC) által szerda este közölt, óvások előtti végeredmények szerint. A Szociáldemokrata Párt (PSD) szenátorjelöltjeire a választásra jogosultak 29,32 százaléka, képviselőjelöltjeire 28,90 százaléka szavazott a vasárnapi parlamenti választáson. A Nemzeti Liberális Párt (PNL) 25,58 százalékot ért el a szenátusban és 25,19 százalékot a képviselőházban. A harmadik helyen az USR-PLUS választási szövetség áll, amelynek szenátorjelöltjeire a voksolók 15,86 százaléka, képviselőjelöltjeire pedig 15,37 százaléka szavazott. A Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) szenátorjelöltjeire a választók 9,17 százaléka adta le voksát, képviselőjelöltjeire 9,08 százaléka, az RMDSZ pedig 5,89 százalékot ért el a felsőházban és 5,74 százalékot az alsóházban. Az új parlament december 21-én tartja alakuló ülését. [...]Tisztújítást írnak az RMDSZ Temes és Brassó megyei, valamint Nagybánya és Történelmi Máramaros területi szervezeteinél - tájékoztat a szövetség sajtóosztálya...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Szőcs Zoltánt kiengednék, Beke Istvánt marasztalnák a börtönben a bíróságok

Szőcs Zoltán szabadon engedéséről, illetve Beke István börtönben tartásáról döntött pár nap eltéréssel a bíróság. A „székely terrorperben” elítélt kézdivásárhelyi férfiak szabadlábra helyezési kéréséről szóló határozatok mindkét esetben megfellebbezhetőek. A feketehalmi börtönben raboskodó Szőcs Zoltán szabadlábra helyezési kérését előbb jóváhagyta a börtönbizottság, majd alapfokon elfogadta a brassói bíróság is, ez azonban nem tekinthető véglegesnek, mivel az ügyészségnek három napja van fellebbezni ellene. Szőcs Zoltán esetében júliusban, alapfokon már született szabadlábra helyezési döntés, de brassói törvényszék helyt adott az ügyészség fellebbezésének, így börtönben kellett maradnia...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Területfoglalás Úzvölgyében

Közel 16 hektárnyi olyan területet telekkönyveztetett magántulajdonaként Dormánfalva önkormányzata az úzvölgyi katonatemető körül, amelyeket korábban már a csíkszentmártoni és csíkcsekefalvi közbirtokosságok is telekkönyveztettek. A kettős bejegyzést a telekkönyvi rendszer hibái tették lehetővé, a közbirtokosságoknak több mint valószínű, hogy perelniük kell igazukért. A történetekre Rákossy Botond József topográfus mérnök, Hargita megyei önkormányzati képviselő hívta fel a figyelmet közösségi oldalán. Rákossy szerint a kettős telekkönyvi bejegyzés azért is történhetett meg, mert az új integrált kataszteri és telekkönyvi rendszerben nem jelennek meg a már említett, a Hargita Megyei Kataszteri és Ingatlan-nyilvántartási Hivatal adatbázisában tárolt földrészletek...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Dr. Tonk Márton lesz a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem új rektora

Rektort választott szerdán a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem akadémiai közössége, az intézményt ezután dr. Tonk Márton, az MTA külső köztestületének tagja vezeti, aki egyedüli jelöltként indult a posztért. A szavazati joggal rendelkező összesen 215 oktató és hallgatói képviselő 80,55 százaléka vett részt a személyes jelenlét mellett zajló döntésben, bőven meghaladva így az érvényességhez szükséges 50 százalékos küszöböt, közölte az egyetem. A rektori tisztségre megválasztott dr. Tonk Márton 2006 óta főállású oktatója az intézménynek, melynek vezetésében eddig is részt vállalt az egyetem Szenátusának elnökeként, illetve a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának 2006–2020 közötti dékánjaként...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

BBTE-kutatás hozhat áttörést a daganatos betegségek hatékonyabb gyógyításában

A BBTE Interdiszciplináris Bio-Nano Tudományok Kutatóintézetének égisze alatt működő Nanobiofotonikai és Lézer-mikrospektroszkópiai Központ fiatal kutatói a kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetem, valamint a lyoni Ecole Normale Supérieure munkatársaival együttműködve olyan nanorendszert dolgoztak ki, amely különleges opto- és termoplazmonikus tulajdonságai révén áttörést hozhat a daganatos megbetegedések kezelésében. A hibrid nanorendszer eddig összeegyeztethetetlennek vélt nanogyógyászati irányvonalak között teremt kapcsolatot. A kutatás eredményei a jó nevű Colloids and Surfaces B: Biointerfaces folyóiratban jelentek meg...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Klímaváltozás. Nem a felmelegedés a probléma

Hogyan hat ránk, erdélyiekre az Amazonas-medencében történő klímaváltozás, miért fontos a faültetés, és mit tehetünk mi egyénként és közösségként az „égő házunkért”, a pusztuló Földünkért? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ Hajdu László Hunor marosvásárhelyi tudományos kutatóval. Dr. Hajdu László Hunor biológus jelenleg teljes állásban a svédországi Lundi Egyetemen (Lund University) tudományos kutató, míg Marosvásárhelyen a Pando Egyesület elnöke. Doktori dolgozatát a Cambridge-i Egyetemen védte meg, a klímaváltozás és az erdőirtás hatásait tanulmányozta az Amazonas medencéjében. Kutatásáról megtudtuk:

műholdas és helyszíni adatokat elemezve számítógépes modellezést végzett. Ez azt jelenti, hogy a számítógép a betáplált adatok és a matematikai modell alapján az erdőben zajló fizikai, biológiai folyamatokat szimulálta, például azt, hogyan fotoszintetizál egy növény. [...] A Pando Egyesület kis környezetvédelmi projektekkel foglalkozik, nincs alkalmazottja, mindenki szabadidejében, önkéntesként dolgozik...” Forrás: Liget.ro: [teljes cikk >](#)

A falu megváltozó életét megörökítő fotókiállítás nyílik Székelyudvarhelyen és Csíkszeredában

Eltelik egy-két évtized, és a most készülő fényképeken látható dolgok már kurióznak fognak számítani – mondta el a Krónikának Balázs Ödön, a Hargita Megyei Hagyományőrzési Forrásközpont fotográfusa. Az eltűnőfélben lévő, hagyományos falusi életformát dokumentáló képeket, valamint múlt századi archív felvételeket mutat be az a két kiállítás, amely csütörtökön nyílik Székely-udvarhelyen és Csíkszeredában. Mint a Krónikának kifejtette, a tárlat anyagában látható képek az 1900-as évek elejétől körülbelül a század közepéig készültek, és a letűnt korok mozzanatait rögzítették. Ilyen például az a kép, amelyen egy sepsiszentgyörgyi utcai lámpagyújtás látható, vagy a múlt század eleji fürdővárosi élet...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Átvette a Kriterion Koszorút Korniss Péter fotográfus, aki 30 ezres gyűjteményét a Szépművészetinek ajándékozta

Szűk körű ünnepi eseményen vette át Korniss Péter a Kriterion Koszorút, amellyel a csíkszeredai Kriterion Alapítvány alapító elnökének, Domokos Gézának a kezdeményezésére, 1996-tól jutalmazza azokat a személyiségeket, akik Erdély hírét vitték a nagyvilágba, s akik munkásságukkal Európa és a világ szellemi áramlataiba kapcsolták az erdélyi magyarság szellemi értékeit. Az elismerést Barabási Albert-László, az MTA külső tagja, úgyszintén Kriterion Koszorú díjas, világhírű kutató adta át a művésznek. [...] Korniss Péter Kolozsvárott született 1937-ben, onnan 12 évesen költözött Budapestre. Először a jogi egyetemre jelentkezett, de 1956-os szerepvállalása miatt tanulmányait abba kellett hagynia...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Változnak a nyugdíjba vonulás szabályai, bevezetik az ún. szülői bónuszt

Szlovákiában a ledolgozott évek meghatározott száma alapján is el lehet majd menni nyugdíjba. Az ún. szülői bónusszal pedig közvetlenül hozzá lehet járulni a szülők nyugdíjához. Ez Miloš Svrček (Sme rodina) parlamenti képviselő módosító javaslatából következik, melyet az igazságügyi minisztérium által kidolgozott alkotmánymódosító javaslatához fűzött hozzá, és amelyet szerdán elfogadott a parlament. Eddig az alkotmányban csak egy feltétel biztosította a nyugdíjba vonulás lehetőségét – mégpedig az életkor. Svrček a javaslat kapcsán elmondta: „Az időskori nyugdíj olyan számítási módját vezetjük be, amely nem hozza hátrányos helyzetbe azokat a szülőket, akik szülési, apasági vagy szülői szabadságon voltak...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A magyar iskolák pozitív diszkriminációja megmarad

A távoktatás támogatásáról tartott ma sajtótájékoztatót Filip Mónika, az oktatási minisztérium államtitkára. Az utóbbi napok-hetek történései miatt azonban természetesen szóba került az iskolák optimalizációja és újranyitása is. Az államtitkár beszámolt arról, hogy magyar nyelvű tankönyvet adtak ki a pénzügyi alapismeretekről, s további tankönyvek és munkafüzetek magyar verziói válnak hamarosan elérhetővé. Filipová igyekezett mindenkit megnyugtatni, hogy az a tárcavezető elképzeléseit a többségi iskolákra vonatkoztatta, és azokat is még szeptember kell dolgozni és elosztani a következő évekre. Ami a nemzetiségi iskolákat illeti, ott más lesz a kritériumrendszer és a pozitív diszkrimináció megmarad...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Bizonytalanság övezi a gyakorlati oktatást

Még nem tudható, hogy miként fogják pótolni a szakközépiskolákban az olyan gyakorlati órákat, amelyeknél elengedhetetlen a diákok személyes jelenléte. A komáromi Gépipari és Elektrotechnikai Szakközépiskolában egyelőre több eshetőséggel számolnak. „Ami a legproblémásabb, s amit nem tudunk csinálni, az az, amikor kimondottan berendezéseket kell megépíteniük. A normál gyakorlatoknál, valamilyen szempontból tudjuk helyettesíteni az itteni oktatást, mert van egy Tina nevezetű szimulációs program, amellyel meg tudjuk oldani a gyakorlati oktatás egy részét. Teljesen nem, mert mindig vannak olyan manuális munkák, amelyekhez jelen kellene lenni, s közvetlenül megfigyelni fizikai jelenségeket. A méréseket viszont szintén meg tudjuk oldani ezzel a programmal” – árulja el a pedagógus. A szakközépiskola műhelyei is megújultak a nyárra Nyitra megye támogatásának köszönhetően, ám a diákok még nem igazán használhatták a régi-új szaktantermeket. „A gépészeti tantárgyaknál a műhelyi munka az, ami teljesen kivitelezhetetlen ebben az időszakban...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Megújul a losonci Nógrádi Könyvtár

A losonci Városi Könyvtár újkori története 1851-ben kezdődött. A református egyház ezt megelőzően is rendelkezett könyvtárral, de azt a város 1849-es augusztusi felégetése elpusztította. Az új városi könyvtár alapjait Kubinyi Ágoston vetette meg, aki 200

kötetet ajándékozott a városnak. Állománya gyorsan gyarapodott, 1914-ben már több mint 25 ezer kötete volt. A járási könyvtár 1975-ben költözött a mai helyére, az egykori Takarékszövetkezet és Hitelbank épületébe, és 1996-ban vette fel a Nógrádi Könyvtár nevet. A könyvtár jelenlegi állománya mintegy 120 ezer kötetet számlál, ebből több mint 22 ezer magyar nyelvű. Közel 3000 regisztrált olvasójuk és évente átlagosan 45 ezer látogatójuk van. Magyar nyelvű rendezvényeik a Szót Értők Társasága találkozói, amelyeken bárki részt vehet, aki érdeklődik a magyar irodalom, az írók, költők élete, a régi és új könyvek, korabeli kiadványok iránt. Kezdeményezője és ötletgazdája Tóth Dóra, a könyvtár részéről pedig Zora Nagyová vállalta a találkozók megszervezését és a vendéglátók szerepét. Nagyová sajnálkozva mondja, hogy a magyar könyvek iránt egyre inkább csökken az igény. A magyar alapiskolából főként az alsó tagozatos diákok, illetve a nyugdíjas korosztály kölcsönöz, de az állományt igyekeznek igény szerint bővíteni. Főként Rimaszombatból vásárolnak. A magyarországi Mikes programnak köszönhetően az idén 400 magyar nyelvű könyvet sikerült ingyenesen beszerezniük...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A Trianon-centenáriumról és a Márai-jubileumról is megemlékeztek Komáromban

A száz évvel ezelőtt meghozott gyalázatos döntésről, a nemzet- és hazaszeretetről, anyanyelvünk és kulturális örökségünk mindenkorai vállalásáról szóló költemények, dalok, megzenésített versek és más írások hangzottak el a komáromi Csemadok-székházban december 7-én bemutatott *Őrzők, vigyázzatok a strázsán!* című zenés-irodalmi összeállítás során. A Teátrum Színházi Polgári Társulás és a Csemadok Komáromi Városi Szervezete a Trianon-estek keretében nem csak a Trianon-centenáriumról, hanem Márai Sándor születésének 120. évfordulójáról is megemlékezett...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Kassai diák kapta a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács Felfedezettjeink-fődíját

A Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (MATEHETSZ) felhívására minden évben a tehetséghálózatok intézményei (több mint 1400 tehetségpont, mintegy 70 tehetségsegítő tanács), a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács (NTT) 51 tagja és a MATEHETSZ 40 tagszervezete nyújthatnak be ajánlást. A pályázatra 5 és 25 év közötti, kiemelkedő teljesítményt nyújtó fiatalok jelentkezhetnek az intézmények munkatársainak ajánlásával. Urbán Oszkárt a Talentum programozóműhely ajánlotta a díjra, s idén ő lett az egyik fődíjas. Urbán Oszkár 16 éves, a kassai Talentum programozóműhely tagja, a Posta utcai Gimnázium harmadéves diákja...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

L. Juhász Iona kapta a Turczel-díjat

A Szlovákiai Magyar Írók Társasága a etnológiai munkássága elismeréseként 2020-ban L. Juhász Ilonának, a Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központja tudományos munkatársának, az MTA külső köztestületi tagjának ítélte oda a Turczel-díjat. [...] 1990-1994-ben az érsekújvári Honismereti Múzeum, 1994–1997-ben a komáromi Duna Menti Múzeum Magyar Nemzetiségi Osztálya dokumentátora. 1997-től a Fórum Kisebbségkutató Intézet keretében létrehozott komáromi Etnológiai Központ munkatársa, ahol a könyvtárosi és egyéb adminisztratív munkák végzése mellett többek közt bibliográfusként is tevékenykedett. 2004-ben a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karán elvégezte a néprajz szakot és 2006-ban ugyanitt doktorált (PhD, néprajz és kulturális antropológiai tudományok). A temetőkultúrával, a nemzeti szimbólumokkal és az interetnikus kapcsolatokkal foglalkozó kiadványai fontos és nélkülözhetetlen dokumentumai az etnológiai kutatásoknak és a kultúrakutatásnak...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Mégis lesz népszámlálás Ukrajnában?

A Miniszteri Kabinet elképzelése szerint Ukrajnába 2023-ban fogják lebonyolítani a népszámlálást, áll a censor.net hírében. Az információ szerint az Állami Statisztikai Szolgálat javaslata alapján a tervezetet mai ülésén hagyja jóvá a kormány. Az előzetes becslések szerint az országos népszámlálás szervezése és lebonyolítása, az adatok feldolgozása több mint 7,26 milliárd hrivnyába fog kerülni. Az összeg 70 százalékát a munkavégzésre ideiglenes alkalmazásra kerülő 98 ezer fős stáb bére viszi majd el...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Az ENSZ támogatta a Krímmel kapcsolatos ukrán határozattervezetet

Az ENSZ Közgyűlése megszavazta azt az erősebb hangvételű határozattervezetet, mely az Oroszország által megszállt Krím militarizálását ítéli el – tájékoztatót a korrespondent.net. A dokumentumot 63 ország támogatta, 17 elutasította, 62 pedig tartózkodott. A nemmel szavazók között volt: Örményország, Belarusz, Szerbia, Kína, Kuba, Észak-Korea, Irán...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Új kormányzót küldött Zelenszkij Kárpátaljára

Hivatalossá vált, amit eddig is tudtunk: Anatolij Poloszkov váltja Olekszij Petrovot Kárpátalja kormányzói székében. Az új megyevezető kinevezését december 7-én szentesítette Volodimir Zelenszkij államfő, aznap, amikor elődjét megválasztották a Kárpátaljai Megyei Tanács élére. Anatolij Poloszkov Oroszországban, Arhangelszk városában született. Harkivban végezte jogi tanulmányait, de a banki szférában is tevékenykedett, Kárpátaljára csak a kétezres évek elején került...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Szakítottak a hagyománnyal, nem lesz magyar alelnöke a megyei tanácsnak

A Kárpátaljai Megyei Tanácsban létrejött új nagyhatalmi tengely úgy döntött, szakít az eddigi hagyománnyal, a jövőben nem lesz magyar alelnöke a testületnek. Amint azt a KISZó Online megírta, a megyei Fehér Háznak új elnöke van. Olekszij Petrov leköszönő kormányzót 37 támogatói vokssal választották meg a testület élére. Ez egyben azt is jelenti, hogy a hatalomra kerülő erők megszakították azt az íratlan joghagyományt, hogy a megyei közgyűlés egyik alelnöke mindig magyar. Az előző összehívású megyei tanácsban Barta József töltötte be ezt a posztot, előtte Brenzovics Lászlóé volt a szóban forgó pozíció...” Forrás: Kiszonet: [teljes cikk >](#)

Interjú: Orosz Ildikó feljelentette az Ukrán Biztonsági Szolgálatot

2020-ban egy évre akkreditálták a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanítói mesterfokú szakát. Most meg kell ismételnünk az eljárást, valamint folyamatban van az angol fordító mesterszak akkreditálása. Megkérdeztük Orosz Ildikót, az intézmény elnökét, hogyan haladnak az ügyek, mi volt az oka, hogy egy évre kaphatták meg az akkreditációt, hiszen Ukrajnában a főiskolán kívül sehol nem képeznek tanítókat a magyar iskolák számára annak ellenére, hogy a 2017-es oktatási törvény egyedül az elemi iskola szintjén engedélyezi az anyanyelvű oktatást. [...] A titkosszolgálat azt állította, hogy a főiskola rektorának személye nem felel meg a hatályos törvényekben megfogalmazott előírásoknak. [...] Mire alapozta vádjait az SZBU? – Megdöbbenésemre olyan honlapokra – egyik napról a másikra fel-, majd eltűnő oldalakra is – hivatkozott, amelyeken az utóbbi hónapokban névtelenül a főiskolát és személyemet lejárató, ócsároló cikkek jelentek meg. Az írásokat nem látta el senki kézjeggyével, vádjait nem támasztották alá bizonyítékokkal...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

KMKSZ vélemény: Kijev az intézményes kárpátaljai magyar érdekvédelem megszüntetésére készül

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és elnöke, Brenzovics László, valamint a szervezet alapítványai, intézményei ellen az Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU) által – fegyveres kommandósok demonstratív bevetésével – 2020. november 30-án indított fenyegető támadás egyértelműen bizonyítja, hogy az ukrán államhatalom a számára kedvező nemzetközi helyzetet kihasználva a kárpátaljai magyarság intézményes nemzetiségi és politikai érdekvédelmének a felszámolására szánta el magát. [...] Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára már 2017. április 7-i kárpátaljai látogatásán az MTI-nek nyilatkozva arra hívta fel a figyelmet, hogy egy ideje egyes ukrán hatóságok részéről sorozatban érik vegzálások a kárpátaljai magyar közösség magyarországi támogatásban részesülő szereplőit, intézményeinek vezetőit. Nem hozott javulást a kárpátaljai magyar közösség helyzetében a politikán kívülről érkezett Volodimir Zelenszkij kabarészinész példátlan társadalmi támogatás melletti megválasztása Ukrajna elnökévé. Pedig nagyon sokan remélték, hogy a nyíltan agresszív magyarelles politikát folytató Petro Porosenko regnálása után gyökeres fordulat áll majd be a magyar kérdést illetően. [...] A kárpátaljai magyarok meglepetésszerű sikere a helyhatósági választásokon láthatóan felbőszítette a központi államhatalmat. Kijev ezért úgy döntött, hogy azonnal kihasználja a számára kedvezően alakuló nemzetközi helyzetet...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Linner-díj-átadó Beregszászban

A Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetségének (BKÉSZ) és a Beregszászi Római Katolikus Egyházközségnek közös szervezésében került sor a Linner-díj átadására Beregszászban, a Pásztor Ferenc Zarándokházban december 4-én. Beregszász neves szülöttje az I. világháború idején harctéri sebészként dolgozott az orosz és az olasz frontokon, ahol nem tett különbséget a saját, illetve az ellenség sebesültjei között, hiszen számára minden élet egyformán értékes volt. A világháborút követően visszatért szülőföldjére, Kárpátaljára. Az ő emlékére hozták létre 2017-ben a róla elnevezett díjat, amelyet minden évben egy-egy, a szakmájában és életútjában is elismerésre méltó személynek adnak át. Igaz, a díjat nem kifejezetten az orvosi pálya kimagasló képességű szakemberei számára hozták létre, azonban – az eddigi évekhez és díjazottakhoz hasonlóan – idén is az egészségügyben dolgozó, elismert szakembernek, dr. Oroszi Pálnak, a Munkácsi Keresztény Egészségügyi Központ megalapítójának és jelenlegi igazgatójának adták át...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)